

Alperesi beadvány

A/1. csapat

M-8/12. sz. ügy - SoftWaar kontra SHS

A tényállás és az előzetes döntésre felterjesztett kérdések

A kaliforniai székhelyű SoftWaar LLC (továbbiakban: SoftWaar) szoftverek gyártásával és forgalmazásával foglalkozik, mely utóbbit az esetek 90%-ában az interneten keresztül végzi. A SoftWaar vevői így letöltés útján szerzik meg a programokat, adathordozót nem kapnak. Karbantartási szerződés alapján a vevő letöltheti a frissítéseket és a hibajavító csomagokat is.

A Burgundiában székhellyel rendelkező Second Hand Software Publik Aktiebolag (továbbiakban: SHS) „használt”, de még élő licencjogosultsággal rendelkező szoftverek forgalmazásával foglalkozik. Ennek keretében többek között a SoftWaar által fejlesztett programokat is vásárolt a SoftWaar letöltőitől, amelyekre a karbantartás is vonatkozott. Ezeket az interneten keresztül szerezte meg olyan letöltőktől, akik a programot már nem használják, illetve törölték, majd továbbértékesítette őket adathordozón, amelyekről az SHS vásárlói fel tudták telepíteni a szoftvereket a számítógépükre.

Az SHS forgalmazási tevékenységét reklámozás útján is segíti, melynek során a SoftWaar termékeit és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatásokat is kínálja.

A SoftWaar keresetet indított az SHS-sel szemben szerzői jogainak, illetve védjegyjogának megsértésére hivatkozva a burgundiai törvényszéken.

A SoftWaar a számítógépi programok védelméről szóló, 2009. április 23-i 2009/24/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre hivatkozik, ezért a burgundiai törvényszék felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdéseket terjesztette elő az Európai Bíróság elé előzetes döntéshozatalra:

1. A 2009/EK irányelv 4. cikke (2) bekezdésének első része alapján valamely számítógépi program példányának terjesztésére vonatkozó jog kimerül-e, ha annak megszerzője a jogosult engedélyével másolatot készített a program internetről adathordozóra való letöltése útján?

2. Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: A „használt” szoftverlicenccel rendelkező személy is hivatkozhat-e a 2009/24/EK irányelv 5. cikkének (1) bekezdése és 4. cikke (2) bekezdésének első része alapján valamely számítógépi program másolatának „jogszerűen megszerző személyként” történő készítése érdekében a számítógépi program azon példányának terjesztésére vonatkozó jog kimerülésére, amelyet a jogosult engedélyével a programot elsőként megszerző személytől az internetről adathordozóra való letöltés útján készített, amennyiben a programot elsőként megszerző személy a program példányát törölte vagy már nem használja?

A jelen ügyben az alperes képviselőjében a következőket kívánjuk előadni:

1. Az első kérdésről

1.1. A jogkimerülés

Az első kérdés a jogkimerülés elvét érinti. A 2009/24/EK irányelv 4. cikkének (2) bekezdése szerint:

„(2) A program valamely példányának a jogosult által vagy az ő hozzájárulásával a Közösségen belül történő első eladása kimeríti az adott példány Közösségen belüli terjesztésére vonatkozó jogot, a számítógépi program vagy valamely másolata további bérbeadásának ellenőrzéséhez való jog kivételével.”

A jogkimerülés elvével az Európai Bíróság már számos esetben foglalkozott. Ilyen volt többek között a *Laserdisken ApS kontra Kulturministeriet* ügy, amelyben Sharpston főtanácsnok a jogkimerülést úgy definiálta, miszerint a jog kimerülése azt eredményezi, hogy a jogosult nem hivatkozhat erre a jogra annak érdekében, hogy a további terjesztést megakadályozza.¹

1.2. A program egy példánya

Le kell szögezni, hogy az irányelv a jogkimerüléssel kapcsolatban több feltételt is megfogalmaz, ezek együttes fennállása esetén mondható, hogy kimerült a SoftWaar kizárólagos joga a terjesztésre. Ilyen feltétel az, hogy a *program egy példányáról* legyen szó. Álláspontunk szerint ez megvalósul jelen esetben, hiszen a program rákerül a letöltő személy számítógépére, rendelkezik felette használati jogosítványokkal, sőt az irányelv (13) preambulumbekzdése szerint megtehet vele bármit, ami a rendeltetésszerű felhasználás körébe tartozik, beleértve az eladását is.

Speciális-e a helyzet az online módon értékesített szoftverek esetében? A szoftver irányelv 4. cikkéhez fűzött egyik kommentárban olvashatjuk, hogy mivel az irányelv a jogkimerülés tényét a műpéldány első eladásához köti és mivel egy adásvételi szerződés a műpéldány fizikai átadásával kapcsolatos kötelezettség nélkül is megköthető, az irányelv – megfogalmazását tekintve – nyitva hagyja az online jogkimerülés lehetőségét is.² Vagyis úgy véljük, hogy az irányelv ugyanazon feltételekkel alkalmazható online szoftverekre is, mint adathordozón levőkre. Az alperesi oldal érvelését támasztja alá az is, hogy a felperes a letöltő kérelmére a programot CD-n vagy DVD-n is átadja, „mögöttesen” létezik egy tárgyasult forma (fizikai megvalósulás) is.

Bot főtanácsnok véleménye szerint sem kell megkülönböztetni azt, hogy letöltés útján, vagy adathordozó révén történik a forgalmazás. Hiszen licencszerződés megkötésére mindkét esetben sor kerül.³ A főtanácsnok szerint a WIPO egyezmény 6. cikkének (1) bekezdéséből⁴ is

1 C-479/04. sz. *Laserdisken ApS kontra Kulturministeriet* ügy (EBHT 2006 I-08089), E. Sharpston főtanácsnok indítványának 3. pontja

2 Ass-Prof. Dr. Walter Blocher és Horn.-Prof. Dr. Michel M. Walter által írt kommentár. Idézi: DUDÁS Ágnes: *Az érem két oldala: jogkimerülés illetve jogsértési szankciók*. Kézirat

az következik, hogy a terjesztési jog a hozzáférhetővé tétel minden formájára vonatkozik.⁵

1.3. Első eladás

Második feltételként a jogkimerüléshez szükséges az *első eladás* is, amely szintén megállapítható, méghozzá a *jogosult általi* első eladás. Ugyanis a SoftWaar engedélyével történik minden esetben a honlapjáról való letöltés, amelyet megelőzően egy licencia szerződés is készül a felek között, rendelkezve a SoftWaar-nak fizetendő ellenértékről is.⁶

Bot főtanácsnok szerint az eladás és a bérbeadás közötti különbségtételből vezethető le, hogy alkalmazható-e, és ha igen, mely jogokra terjed ki a jogkimerülés. Ez a különbségtétel a Bíróság ítélezési gyakorlatával is összhangban van, amely a jogkimerülést a bérlet esetében kizárja,⁷ míg a tulajdonátruházás esetében elismeri.⁸

Az a licencia szerződés, amely lehetővé teszi a program másolatához való hozzáférést az interneten való letöltésen keresztül, egy komplex tranzakciónak tekinthető, amely egyidejűleg magán viseli a program használatára vonatkozó szerződés ismérveit és a program másolatának megvásárlására vonatkozó szerződés jegyeit.⁹ A korlátlan időre szóló használati jog és egy alkalommal fizetendő ellenérték miatt ez a tranzakció az „eladás” fogalmába tartozik. Ennél megszorítóbb értelmezés a fenti rendelkezés gyakorlati érvényesülését akadályozná, mivel a szoftvereket rendszerint licencia szerződés formájában értékesítik.¹⁰

1.4. A jogkimerülés területi dimenziója

Egy további kritérium az, hogy az első eladás a *Közösségen belül* történjen. Itt csak jelezni kívánjuk, hogy mivel a SoftWaar kaliforniai székhelyű, és az alapügy tárgyát képező szoftvereket online módon értékesíti, nehézséget jelenthet a forgalomba hozatal helyének meghatározása. Mivel azonban a SoftWaar a közösségi irányelvre hivatkozik, arra a következtetésre kell jutni, hogy ez a feltétel is teljesül, azaz a teljesítés helye a Közösségben van.¹¹

1.5. Nemzetközi háttér

3 Y. Bot főtanácsnok indítványa a C-128/11. sz. Axel W. Bierbach, Insolvenzverwalter der UsedSoft GmbH kontra Oracle International Corp. ügyben (EBHT-ban még nem tették közzé), 37. pont

4 Szellemi Tulajdon Világszervezete 1996. december 20-án, Genfben aláírt Szerzői Jogi Szerződésének, valamint Előadásokról és a Hangfelvételekről szóló Szerződés „6. cikk (1) Az irodalmi és művészeti alkotások szerzőinek kizárólagos joga, hogy engedélyezzék műveik eredeti példányának vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára adásvétel vagy a tulajdonjog egyéb átruházása útján való hozzáférhetővé tételét.”

5 Bot főtanácsnok indítványa a UsedSoft ügyben, 73. pont

6 Bot főtanácsnok indítványa a UsedSoft ügyben, 84. pont

7 Bíróság ítélete a C-200/96. sz. Metronome Musik ügyben (ECR 1998 I-01953)

8 Bíróság ítélete a C-456/06. sz. Peek & Cloppenburg ügyben (EBHT 2008 I-02731)

9 Bot főtanácsnok indítványa a UsedSoft ügyben, 57 – 58. pont

10 Bot főtanácsnok indítványa a UsedSoft ügyben, 59. pont

11 T-198/98. sz. Micro Leader Business kontra Bizottság ügyben (EBHT 1999 II-03989) a Bíróság azért nem állapította meg a jogkimerülést, mert a forgalomba hozatal helye Kanadában volt.

A Bíróság számára az értelmezéshez keretként szolgálhatnak a *nemzetközi környezetben tapasztalható tendenciák* is, amelyek – mint ahogy egyébként mind a tagállamok¹², mind az Európai Bíróság gyakorlata - afelé mutatnak, hogy lazábban kell értelmezni a jogkimerülést az áruk szabad mozgása érdekében. Maga a Bíróság is több esetben a gazdasági érték, előny kihasználásához kapcsolta a jogkimerülést. Egy főtanácsnoki indítvány szerint a jogosult az érintett szellemi tulajdon gazdasági értékét az eladással hasznosítja elsősorban¹³, egy másik indítvány pedig úgy fogalmaz, hogy ha a jogosult kizárólagos joga gazdasági értékének első alkalommal történő értékesítésekor ellenértékben részesülhetett, akkor a termék a továbbiakban szabadon forgalmazható.¹⁴ Fel kívánjuk hívni a figyelmet az Unió és huszonkét tagállam által 2012. január 26-án aláírt *ACTA-egyezményre*¹⁵, vagyis a Hamisítás Elleni Nemzetközi Egyezményre is, amelynek célja a szellemi tulajdonhoz kapcsolódó jogok megerősítése, a hamisítás és a kalózkodás visszaszorítása lenne. Az egyezmény még nincs hatályban, mégis széles körű tiltakozás övezi, többek között az Európai Parlament elnöke és az európai adatvédelmi biztos is bírálta.¹⁶ Emlékeztetnénk arra, hogy az egyezményt az Európai Bizottság döntése nyomán az Európai Bíróság fogja vizsgálni.¹⁷

1.6. Következtetés

Az alperesi oldal álláspontja szerint tehát jelen esetben megvalósul a jogkimerülés.

Kérjük a Bíróságot, hogy az első kérdésre adott válaszát a fenti érveink figyelembe vételével adja meg.

2. A második kérdésről

2.1. Jogszerű szerzés

A második kérdéssel kapcsolatban először azt kell megvizsgálni, hogy a „használt” szoftverlicenccel rendelkező személy – így az SHS – *jogszerű szerzőnek minősül-e*. A SoftWaar által a letöltővel kötött licencia szerződés az alábbi rendelkezést tartalmazza:

12 Például: Hamburgi Tartományi Bíróság 315 O 343/06. számú ítélete. Idézi: DUDÁS: i. m. Az ítélet szerint amennyiben az immateriális átruházás a fizikai átadás helyébe lép, úgy erre tekintettel az immateriális műpéldányra vonatkozóan kell a jogkimerülésnek bekövetkeznie. Azt is megállapította a bíróság, hogy a licenben foglalt, a terjesztési jogot korlátozó rendelkezések érvénytelenek.

13 J. Kokott főtanácsnok indítványának 180. pontja a C-403/08. sz. Football Association Premier League Ltd és társai kontra QC Leisure és társai és a C-429/08. sz. Karen Murphy kontra Media Protection Services Ltd egyesített ügyekben (EBHT-ban még nem tették közzé)

14 N. Jääskinen főtanácsnok indítványának 37. pontja a C-140/10. sz. Greenstar-Kanzi Europe NV kontra Jean Hustin és Jo Goossens ügyben (EBHT-ban még nem tették közzé)

15 Anti-Counterfeit Trade Agreement

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/11/st12/st12196.en11.pdf>

16 Forrás: <http://www.origo.hu/techbazis/20120213-az-europai-parlament-elnoke-is-biralta-az-actat.html>
<http://www.origo.hu/techbazis/20120425-adatvedelmi-aggalykokat-vethet-fel-az-internetes-kalozkodas-elleni-megallapodas.html>

17 Forrás: <http://www.origo.hu/techbazis/20120222-legfelsobb-szinten-vizsgalja-az-eu-az-actat.html>

„A szolgáltatások kifizetésével Ön állandó, nem kizárólagos, *nem átruházható*, jogdíjmentes, az Ön üzleti tevékenységét szolgáló, belső használatra szóló licencjogot kap mindarra, amit a SoftWaar a jelen megállapodás alapján fejlesztett ki és biztosított Önnek.”

Ki kell emelni, hogy fontos elválasztani a terjesztés és a többszörözés problémakörét, az alábbiakban kifejtett indokokból.

2.2. A kizárólagos jogok alóli kivételek

Az irányelv a terjesztést és a többszörözést is a jogosult kizárólagos jogaként jelöli meg a 4. cikk (1) bekezdésében. A többszörözéssel kapcsolatos „kivételt” az 5. cikk (1) bekezdése tartalmazza, amely a rendeltetési célnak megfelelő használat körébe tartozó cselekmények esetére nem kívánja meg a jogosult engedélyét – *külön szerződéses kikötés hiányában*.¹⁸ A terjesztéssel kapcsolatos „kivétel” pedig maga a jogkimerülés elve. A fentiekben arra a következtetésre jutottunk, hogy ez magvalósult, vagyis a licencia szerződés kikötése érvénytelen, hiszen az irányelv a terjesztéssel, jogkimerüléssel szemben nem határoz meg, pontosabban *nem enged meg semmilyen eltérő szerződéses kikötést*.

2.3. Terjesztés

Terjeszteti-e tehát a letöltő jogszerűen az általa megszerzett szoftvert? A fentiekre figyelemmel erre a kérdésre igenlő választ kell adni. Arra az esetre, ha a Bíróság mégis úgy találná, hogy az eltérő szerződéses kikötés a terjesztés esetén nem ütközik az irányelvbe, a következőket kell még figyelembe venni.

A licencia szerződés rendelkezése szerint a program licencjogát nem ruházhatja át az első megszerző. Azonban ez a kikötés kizárólag a szerződést megkötő felek között hatályos, harmadik személyekkel – így az SHS-sel – szemben nem. Erre a következtetésre jutott a Bíróság is például a *Copad kontra Dior* ügyben¹⁹, amelyben megállapította, hogy a licencia szerződés megsértése esetén csak a szerződéses partnerrel szemben van lehetőség a jogérvényesítésre. Vagyis ezen a vonalon haladva az állapítható meg, hogy a „használt” szoftverlicenccel rendelkező személy - így az SHS - jogszerű szerzőnek minősül (még ha a letöltő szerződésszegést követett is el).

Az SHS jogának alátámasztására hivatkozunk J. Kokott főtanácsnok egyik indítványát.²⁰ A főtanácsnok itt az adathordozón létező programról beszél, de nem látjuk szükségesnek a megkülönböztetést online szoftverek esetén sem mindaddig, amíg ugyanúgy nyomon

18 „5. cikk (1) Külön szerződéses kikötés hiányában a 4. cikk (1) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt cselekményekhez nem szükséges a jogosult engedélye, ha azokra azért van szükség, hogy a számítógépi programot az azt jogszerűen megszerző személy a rendeltetési céljának megfelelően használja, beleértve a hibajavítást is.”

19 C-59/08. sz. Copad SA kontra Christian Dior couture SA, Vincent Gladel és Société industrielle lingerie (SIL) ügy (EBHT 2009 I-03421)

20 C-41/04. sz. Levob Verzekeringen BV és OV Bank NV kontra Staatssecretaris van Financiën ügy (EBHT 2005 I-09433), J. Kokott főtanácsnok indítványának 43-44. pontja

követhető a program útja, mintha adathordozón lenne. (Lásd az 1.2. pontot, illetve arról, hogy az SHS ezt hogyan igyekszik biztosítani, a 2.6. pontot.) A főtanácsnok szerint az első megszerző tulajdonosként jogosult rendelkezni a materiális javak körébe tartozó dolog felett. Az eredeti adathordozót jogszerűen megszerző harmadik személy is jogosult az azon tárolt programot rendeltetésszerűen használni. A használati jog átruházásának a gyártó és az első megszerző által kötött szerződésben meghatározott tilalma nem rendelkezik kötelező erővel harmadik személy tekintetében. Még ha e szerződéses rendelkezés egyáltalán érvényesen kiköthető is, csak a jogosult és az első megszerző között hatályos. Ez utóbbinak – adott esetben – kártérítést kell fizetnie a szerződéses partnerének (a gyártónak), amiért megsértette a szerződéses kötelezettségét. Az ilyen szerződésszegések egyébként nem befolyásolják sem a második megszerzőnek az adathordozóra vonatkozó tulajdonszerzését, sem a tulajdonhoz kötődő használati jog átszállását.

2.4. Többszörözés

A másik eset, amit meg kell vizsgálni, hogy az a *többszörözés*, amelyet a letöltő az SHS-nek való eljuttatás céljából szükségszerű technikai lépésként elvégzett, az irányelvbe, illetve a szerződésbe ütközik-e. Az irányelv (13) preambulumbekzdése szerint a rendeltetésszerű felhasználásba beletartozik az eladás is, így ennek a céljából is történhet a többszörözés a jogosult engedélye nélkül. Külön szerződéses kikötés ebben a körben lehetne, de a licencia szerződésben erre vonatkozóan semmiféle korlátozás nem található, így a letöltő jogszerűen ruházta át, az SHS pedig jogszerűen szerezte meg a szoftvert.

2.5. Közjegyzői tanúsítvány

Figyelembe kell venni azt is, hogy az SHS eleget tett az elvárható körültekintés, gondosság követelményének azzal, hogy a letöltőtől egy nyilatkozatot kíván meg, amely alapján egy, a legmagasabb bizonyító erővel rendelkező okiratot (közjegyzői tanúsítványt) állítanak ki. A nyilatkozat szerint az eredeti vevő a licenceket jogszerűen szerezte, azokat már nem használja és a vételárát megfizette.

2.6. Másolás és továbbértékesítés

A kérdés második felének azt tekintjük, hogy *lemásolhatja-e* az SHS az adott példányt (melyet tehát interneten keresztül szerzett meg és töltött le az eredeti letöltőtől), és a jogkimerülésre hivatkozva *továbbértékesítheti-e*.

Fontos hangsúlyozni, hogy az SHS olyan „használt” szoftverlicenccel rendelkezik, amelyet az első megszerző már nem használ, vagy törölt a számítógépéről. Vagyis nincsen forgalomban (illetve használatban) több példány/másolat²¹, mint ami eredetileg volt, így a jogosult érdeke nem sérül. Ha a SoftWaar adathordozón értékesítette volna az adott példányt, szintén nem

21 Az online módon értékesítésre kerülő program példányok vonatkozásában a másolatok valójában nem térnek el az eredetitől, szemben az adathordozón való forgalomba hozatallal és többszörözéssel.

lehetne mindaddig kifogása a továbbadással szemben, amíg csak az az egy adathordozó (és rajta a program) az eladás tárgya. Jelen esetben a többszörözés csupán szükséges technikai lépésként szolgál. Tény, hogy amikor az SHS az általa megvett programot letölti a számítógépére, illetve amikor azt adathordozóra kiírja, többszörözést végez. Ez azonban az irányelv (13) preambulumbekzdésével (amely szerint a rendeltetésszerű felhasználás alá vonható az eladás is) együtt értelmezett 5. cikkének (1) bekezdése alá tartozik. Mivel az SHS csupán egy adathordozót készít az általa megszerzett programról, és nem „sorozatgyártást” („sorozatmásolást”) végez, valamint miután mindezt megtette, ő sem használja tovább a programot (pontosabban tulajdonképpen sohasem használta a program funkciót, csupán a forgalmazáshoz nélkülözhetetlen lépéseket végezte el), tevékenysége jogszerűnek minősíthető. Mindebből következően, minthogy a jogkimerülés megnyitja az utat a szabad terjesztésre, az SHS jogszerűen is adja el a terméket.

Ki kell térni röviden arra is, hogy „használt” szoftverlicenccel rendelkező személy nem csak az alperes lehet, hanem a tőle vásároló olyan *harmadik személy* is, aki már végfelhasználónak számít (az ő esetében már értelmetlen a jogkimerülés kérdésével foglalkozni, hiszen ő már nem adja tovább a programot). Mivel az SHS tevékenysége jogszerű, ő is jogszerűen szerzi a programot ellenérték fejében. Másolatot pedig az irányelv 5. cikk (1) bekezdése alapján – szerződéses korlát hiányában – készíthet a rendeltetésszerű használat körében, amely nyilvánvalóan magában foglalja azt, hogy a programot az adathordozóról saját munkaállomásába táplálja be, vagy arról biztonsági másolatot készít (tulajdonképpen a megszerzett adathordozó is biztonsági másolattá minősül, hiszen szintén igaz az a fentebb tett megállapítás, miszerint nem jelenik meg a forgalomban több példány, vagyis nem állja meg a helyét a SoftWaar azon állítása, hogy az SHS partnerei a programot jogosulatlanul „újrátöbbszörözik”).

2.7. Karbantartás

Az alapügy felperese szerint az SHS vásárlói nem jogosultak *karbantartásra*. A SoftWaar a letöltőivel külön karbantartási szerződést köt, amely az adott példányra vonatkozik. A példány jogszerű átruházásával a jogosult oldalán történő *alanyváltozás* történik, nem jön létre olyan helyzet, hogy a SoftWaar-nak egy szerződés alapján több jogosultnak kellene karbantartási szolgáltatást nyújtania, hivatkozva a fent kifejtettekre is, nevezetesen hogy nem jelentkezik több példány a folyamat során.

2.8. Védjegyhasználat

A védjeggyel kapcsolatban megállapítható, hogy a jogosult – a licencia szerződés megsértése esetével ellentétben – mindenkivel szemben felléphet, aki a védjegyét engedélye nélkül használja, a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló

2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 5. cikke, valamint az Európai Bíróság ezzel kapcsolatos gyakorlata alapján.²² Azonban az irányelv 7. cikke a védjegyvoltalom kimerüléséről szól:

*„(1) A védjegyvoltalom alapján a jogosult **nem tilthatja meg a védjegy használatát olyan árukkal kapcsolatban, amelyeket ezzel a védjeggyel ő hozott forgalomba, vagy amelyeket kifejezett hozzájárulásával hoztak forgalomba a Közösségben.**”*

Jelen esetben erről van szó, hiszen a SoftWaar hozta forgalomba a programokat védjegyével ellátva a Közösségben, amely programok a fenti érvelés szerint az első eladás óta jogszerűen cserélnek gazdát. Az irányelv kivételként említi ugyan a jogosult jogos érdekét, de megítélésünk szerint ennek éppen az nem felelne meg, ha az SHS nem tüntetné fel a gyártót a reklámjaiban, ezáltal olyan látszatot keltve, mintha saját magához fűződnének a szerzői jogok, illetve védjegyjogok.

2.9. Az áruk szabad mozgása a belső piacon

Amennyiben a Bíróság nem az alperesi oldal érvelését és értelmezését fogadná el, úgy a szabályozás *aránytalanul korlátozza a számítógépi programok mozgását a belső piacon*, és tulajdonképpen a szellemi tulajdonjog jogosultjának túlzott mértékű értékesítési monopóliumát eredményezi.²³

De vajon *árunak tekinthető-e az online módon forgalomba hozott szoftver*? A kereskedelmi forgalomban kapható, dobozos szoftvereket - bár szellemi alkotások - áruknak tekinthetjük. Az ebbe a csoportba tartozó szoftverek lényegében az eredeti fejlesztőhöz (szerzőhöz) tartozó összes kapcsolatukat elvesztették. Az esetek jelentős részében az alapvető személyhez fűződő jogok (mint a névfeltüntetés) sem kerülnek elismerésre. Ezek a szoftverek elvesztették „alkotás”-i mivoltukat és a piac törvényei szerint terméké váltak.²⁴ Analógia útján mindez az online módon eladott programokra is elmondható annyi különbséggel, hogy itt adathordozó nem kerül eladásra.

A szabályozás akkor nem tekinthető az áruk szabad mozgása aránytalan korlátozásának, ha az alperesi álláspontot elfogadva megfelelően vesszük figyelembe a szellemi alkotásokra vonatkozó szabályozás célját. Többek között a *Tanács 2010. március 1-jén kelt, a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítéséről szóló állásfoglalása* is hangsúlyozza a jogszerű kereskedelmet gátló akadályok elkerülésének és a fogyasztók, felhasználók érdekei védelmének fontosságát.²⁵ Az *Európai Parlament 2010. szeptember 22-i, a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítésének megerősítéséről szóló állásfoglalása*

²² Lásd például a már hivatkozott Copad kontra Dior esetet.

²³ Bot főtanácsnok indítványa a UsedSoft ügyben, 83. pont

²⁴ DUDÁS: i. m.

²⁵ A Tanács állásfoglalása (2010. március 1.) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítéséről, HL C 56., 2010.3.6., 1-4.o., 18. pont

azt a célt említi, hogy a lehető legtöbbször férhessenek hozzá a technológiai fejlődéshez és a kulturális termékekhez, illetve hogy biztosítva legyen a jogszerű felhasználó fogyasztók védelme²⁶. Ehhez nagyban hozzájárulhat az online utat igénybe vevő kereskedelem. Fontos lenne, hogy erre ne vonatkozzanak szigorúbb korlátok mindaddig, amíg jogszerű, és semmiben sem tér el attól, mintha a dobozban, adathordozón vásárolt program eladására kerülne sor. Az SHS éppen az ellenőrizhetőséget, a jogszerűség bizonyíthatóságát biztosította a nyilatkozat és a tanúsítvány kritériumának előírásával.

2.10. További érvek

Itt kell megjegyezni, hogy ha a SoftWaar védeni szeretné a programjait, lehetősége lenne azokat úgy kifejleszteni, hogy csak adott számú számítógépre kerülhessenek fel. A *szigorú jogi követelmények helyett műszaki megoldások* is rendelkezésre állnak a gyártók védelmére. Szeretnénk rámutatni arra is, hogy a használt szoftverekkel való kereskedelem valójában a szoftvergyártók érdekeit is szolgálja, hiszen jelentős mértékben *képes lehet visszaszorítani az illegális szoftverhasználatot*.²⁷

2.11. Következtetés

Az alperesi oldal szerint tehát hivatkozhat a jogkimerülésre a „használt” szoftverlicenccel rendelkező személy, hiszen a programot jogszerűen szerezte, és azt le is másolhatja a továbbadás érdekében.

Kérjük a Bíróságot, hogy döntését a második kérdés tekintetében a fentiekben kifejtett érvelésünk figyelembe vételével hozza meg.

M-9/12. sz. ügy - SuperSport kontra BR 1

A tényállás és az előzetes döntésre felterjesztett kérdés

A SuperSport 2009. augusztus 21-én kötött szerződéssel kizárólagos jogokat szerzett Burgundia területére az UEFA Champions League sugárzásához a 2009/2010-2011/2012-es időszakra.

2009. szeptember 11-én a SuperSport és a Burgundiai Televízió 1 (továbbiakban: BR 1) között rövid híradáshoz való jog biztosításáról szóló megállapodás jött létre. A megállapodás úgy rendelkezett, hogy a rövid híradásért a BR 1-nek percenként 700 eurót kell fizetnie.

2010. május 15-én Burgundiában elfogadták a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti

²⁶ Az Európai Parlament 2010. szeptember 22-i állásfoglalása a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítésének megerősítéséről, *HL C 50 E*, 2012.2.21., 48-55. o., V. pont

²⁷ DUDÁS: i. m.

és tanácsi irányelv átültetését szolgáló, a kizárólagos televíziós jogokról szóló burgundiai törvényt (továbbiakban: KTVJ).

A BR 1 a KTVJ 5.§ (4) bekezdése alapján úgy ítélte meg, hogy a SuperSport csak az adáshoz való hozzáférés biztosítása során közvetlenül felmerülő többletköltségek összegének kérésére jogosult, ezért 2010. május 16-tól percenként 1 eurót fizet.

A SuperSport ezért keresetet nyújtott be a burgundiai törvényszékhez, a BR 1-től percenként 699 euró különbséget követelve. Azt állítja, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvben szereplő, a rövid híradáshoz való méltányos, ésszerű és megkülönböztetéstől mentes, a többletköltségek összegét meghaladó összegű fizetés követelhetősége nélküli hozzáférés biztosítása nem áll összhangban az Unió elsődleges jogával.

A törvényszék ezért felfüggesztette az eljárást, és a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

Összeegyeztethető-e az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló 2010/13 irányelv 15. cikkének (6) bekezdése az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. és 17. cikkével, illetve az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez csatolt első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével?

A jelen ügyben az alperes képviselőjében a következőket kívánjuk előadni:

1. A kérdés befogadhatósága

Mindenekelőtt az alperesi oldal a kérdés befogadhatóságát vitatja. Álláspontunk szerint a burgundiai törvényszék által előterjesztett kérdés *túl általános*, és pontosan nem érthető, hogy az alapjogok mely aspektusának összeegyeztethetőségére kérdez rá a törvényszék. A Bíróság gyakorlata azt mutatja, hogy ilyen kérdésekre a Bíróság nem válaszol érdemben. Ezt támasztja alá egy spanyol ügy²⁸ is, amelyben arra hivatkozva utasította el a Bíróság a kérdést, hogy megfogalmazása pontatlan.

2. A jogi környezet megváltozásának hatása a megállapodásra

A következőkben azzal a ténnyel kíván az alperesi oldal foglalkozni, hogy a szerződés előbb született, mint az irányelv. Amikor a szerződés megkötésre került a felek között, akkor még nem volt ismeretes az alperes előtt, hogy ez a terület újraszabályozásra kerül, amely során a rövid híradáshoz való jog feltételei is rögzítve lesznek. 2009 augusztusában a SuperSport kizárólagos jogot kapott Burgundia területére az UEFA Champions League sugárzására, ezáltal erőfölény alakult ki a többi csatornával szemben az adott esemény kapcsán, így a BR 1 gazdasági kényszerbe került: kénytelen volt megkötni az aránytalanul súlyos feltételeket támasztó szerződést, és elfogadni a percenként 700 eurós ellentételezést.

28 C-167/94. sz. ügy, Juan Carlos Grau Gomis és mások (EBHT 1995 I-01023)

Utóbb azonban a jogi környezet megváltozása révén a körülményekben olyan lényeges változás állt be, amely szükségessé teszi a szerződés módosítását, és nem várható el az alperestől a szerződés eredeti megállapodás szerinti teljesítése. Ez következik a *clausula rebus sic stantibus* elvéből, amelyet a Bíróság az uniós jog általános jogelveként ismert el.²⁹

3. Az összeegyeztethetőségi kérdésben érintett alapjogok

3.1. Az Alapjogi Charta az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (1) bekezdése³⁰ szerint ugyanolyan kötelező erővel bír, mint a szerződések, ezért az elsődleges jogforrások körébe tartozik. Az Európai Unió, mint jogi személy csatlakozott az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez, ezért uniós jog ezzel az egyezménnyel sem lehet ellentétes. A jelen ügyre vonatkozó rendelkezések az EJEE első kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikke³¹, amely a tulajdon védelmét fogalmazza meg, hasonlóan a Charta 17. cikkéhez³², míg a 16. cikk a vállalkozás szabadságát³³ deklarálja.

3.2. Az alapjogok korlátozásának megkülönböztetjük a formai és tartalmi követelményeit. A formai követelmények közül a legfontosabb, hogy a korlátozásra törvényben kerüljön sor.³⁴ Ez lényeges, de nem elégséges feltétel. A legtöbb felfogás szerint a jogkorlátozás egyetlen célja mások jogainak védelme lehet, illetve elfogadható olyan korlátozás is, amelyet alkotmányos célok vagy különböző közérdekek tesznek szükségessé.³⁵ A szükségesség mellett azt is vizsgálni kell, hogy nincs-e kevésbé korlátozó eszköz a cél elérésére.

29 Lásd különösen a Bíróság C-162/96. sz. A. Racke GmbH & Co. és a Hauptzollamt Mainz ügyben hozott ítéletének 49. pontját (EBHT 1998 I-03655), a Törvényszék T-306/01. sz. Ali Yusuf és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács ügyben hozott ítéletének 277. pontját (EBHT 2005 II-03533), illetve Verica Trstenjak főtanácsnok indítványának 97. pontját a C-282/10. sz. Maribel Dominguez kontra Centre informatique du Centre Ouest Atlantique kontra Préfet de la région Centre ügyben (EBHT-ban még nem tették közzé)

Az elv alkalmazhatóságáról jogszabályi változás esetére lásd például a Pesti Központi Kerületi Bíróság 28. P. 92.501/2008/9. sz. ítéletét

30 „(1) Az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2000. december 7-i, Strasbourgban 2007. december 12-én kiigazított szövegében foglalt jogokat, szabadságokat és elveket; e Charta ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések.”

31 „Minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik.

Az előző bekezdésben foglaltak nem korlátozzák az államok jogát olyan törvények alkalmazásában, melyeket szükségesnek ítélnék ahhoz, hogy a javaknak a köz érdekében történő használatát szabályozhassák, illetőleg az adók, más közterhek vagy bírságok megfizetését biztosítsák.”

32 A tulajdonhoz való jog

„(1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja. Tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségeiért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. A tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni.”

33 A vállalkozás szabadsága

„A vállalkozás szabadságát, az uniós joggal és a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, el kell ismerni.”

34 Ezzel kapcsolatban lásd az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatából az alábbi ítéleteket: Malone v. UK, 8691/79, Judgment of 2 August 1984; Kruslin v. France, 11801/85, Judgment of 24 April 1990; Huvig v. France, 11105/84, Judgment of 24 April 1990

35 HALMAI Gábor-TÓTH Gábor Attila: *Emberi jogok*, Osiris Kiadó, Budapest, 2008, 123-124. o.

3.3. A tulajdonjog tartalma magában foglalja a dolog birtoklását, használatát, a rendelkezési jogot és a halál esetére szóló rendelkezési jogot.³⁶ A tulajdonjog szentségét kétféle módon lehet megsérteni: a tulajdonjog korlátozásával és elvonásával. Mind a Charta, mind az első kiegészítő jegyzőkönyv tiltja a tulajdonjog elvonását és korlátozását, azonban szűk kivétellel megengedi az eltérést. Jelen ügy kapcsán a tulajdonjog korlátozásáról van szó, hiszen a SuperSport továbbra is rendelkezhet tulajdonával, használhatja azt, azonban a rendelkezési joga ebben az esetben nem teljes, hanem bizonyos feltételekhez kötött. Ez azonban álláspontunk szerint összhangban áll az elsődleges joggal. A fent hivatkozott jogforrások szerint ugyanis lehetséges a tulajdonjog használatát korlátozni szükséges mértékben és közérdekből. Az alábbiakban ezeket a kritériumokat fogjuk megvizsgálni a szükségességi-arányossági teszt segítségével, amely a Bíróság gyakorlatában is megjelenik. Itt szeretnénk utalni a Bíróság egy korábbi esetére, amelyben éppen arról kellett döntést hoznia, hogy a tulajdonjog korlátozása megfelelően történt-e. A kérdéses ügyben³⁷ Hauer asszony szőlőt akart telepíteni földjére, azonban az engedélyt erre a hatóságtól nem kapta meg. A német hatóság arra hivatkozott különösen, hogy a földterület alkalmatlan szőlőtermelésre és sem a nemzeti, sem a közösségi jogforrások nem engedik a telepítést. Ezzel szemben Hauer asszony azt állította, hogy ez sérti a tulajdonhoz és a foglalkozás szabad gyakorlásához való jogot. A Bíróság úgy határozott, hogy a tulajdonjog korlátozása nem alapjogot sértő, mert legitim célkitűzés áll mögötte, nevesítve a borok minőségének javítása és egyensúly megteremtése a borpiacon mind a termelők, mind a fogyasztók érdekében. E célok eléréséhez megfelelő eszköz volt a rendelet szabályozása. A Bíróság által alkalmazott szükségességi-arányossági teszt alapján vizsgáljuk meg tehát jelen esetünket.

4. Szükségesség

4.1. Először a közérdek meglétét szeretnénk alátámasztani. Jelen esetben a közérdeket egyértelműen megalapozza az olyan alapvető jogok biztosítására való hivatkozás, mint a véleménynyilvánítás szabadsága, az információhoz való jog, illetve a tájékozódás szabadsága³⁸, illetve az irányelv preambulumban is említett értékek, ilyen például a tisztességes verseny, erőfölény kialakulásának megakadályozása, egyenlő bánásmód, médiapluralizmus, kulturális sokszínűség. Kiemelnénk, hogy a médiaszolgáltatók jelentős szerepet töltenek be a társadalom életében. Amellett, hogy az említett alapjogok és értékek érvényesülését teszik lehetővé, növekszik jelentőségük a demokrácia érvényesülése terén és a társadalom életében, hatással vannak az oktatásra és a kultúrára is. A ténybeli alapot pedig az

36 LENKOVICS Barnabás: *Dologi jog*. Eötvös József Könyvkiadó, 2006, 83. o.

37 C-44/79. sz. Liselotte Hauer kontra Land Rheinland-Pfalz ügy (EBHT 1979 03727)

38 A véleménynyilvánítás szabadságát az Európai Bíróság mandatory requirement-nek tartotta például a C-368/95. sz. Vereinigte Familiapress Zeitungsverlags- und Vertriebs GmbH kontra Heinrich Bauer Verlag ügyben (a sajtószabadsággal együtt) (EBHT 1997 I-03689).

adja, hogy egy esemény közérdeklődésre tart számot. Ennek kritériumait az irányelv (52) preambulumbekzdése adja meg, amely olyan kiemelkedő eseménynek kell lennie, amely az Unióban vagy egy adott tagállamban, illetve egy adott tagállam területének jelentős részén a közvélemény számára érdekes, és amelyet előzetesen megszervez egy olyan eseményszervező, aki jogosult az említett eseménnyel kapcsolatos jogok értékesítésére.³⁹ Mindezen feltételek az UEFA Champions League esetén egyértelműen fennállnak, hiszen több burgundiai csapat is bejutott a bajnokságra, és a közérdeklődést támasztják alá a nézettségi mutatók is.

4.2. Ha olyan műsorok esetén, amelyek nagy érdeklődésre tartanak számot, nem lenne biztosítva, hogy a lakosság számára több információs csatornán elérhetőek legyenek, akkor sérülne az emberek tájékozódáshoz és véleménynyilvánításához való joga. Ezen alapvető jogoknak az érvényesülését tekinthetjük többek között egy jogállam ismervének, már pedig az Európai Unió minden tagállama jogállam.⁴⁰

Tehát ebben az esetben mások jogainak védelme és bizonyos egyéb értékek mint közérdekek érvényesülése érdekében is szükséges a tulajdonjog korlátozása, amely jelen ügyben a rövid híradáshoz való jog biztosításában testesül meg.

5. Arányosság

5.1. A következőkben azt szeretnénk igazolni, hogy a korlátozás nem aránytalan mértékű. A tulajdonos érdekeit ugyanis különböző rendelkezésekkel védi az irányelv. Ilyen többek között az, hogy a forrást meg kell jelölni, a rövid híradás hossza maximum 90 másodperc lehet vagy kizárólag általános híradás céljából használható fel. Tehát a korlátozásnak is megvannak a határai. Azonban ahogy a rövid híradás, mint szolgáltatás be van határolva, szükséges az ellentételezés, mint ellenszolgáltatás korlátozása is. Amennyiben ez nem történne meg, a kizárólagos jogosultak visszaélhetnének ezen helyzetükkel, és aránytalanul nagy ellentételezést köthetnének ki, ahogy az a jelen eljárásban is történt. Nagyobb jelentősége van ennek egy állami csatornánál, amelynek egyébként is behatároltabbak a lehetőségei, mert kisebb költségvetéssel rendelkezik, mint egy kereskedelmi csatorna, a szerepük más és nem elsősorban profitorientáltak. Ezért mondhatjuk azt, hogy a korlátozás szükséges mértékű vagy másképp mondva arányos.

6. A vállalkozás szabadsága

39 Megjegyezzük, hogy az átültető KTVJ 5. §-a szerint:

„(1) (...) Közérdeklődés akkor áll fenn, ha várható, hogy az eseményt Burgundiában vagy az e rendelkezés szerinti részes államok valamelyikében fontosságára tekintettel jelentős sajtóvisszhang fogja kísérni.”

40 „(1) Az Unió nemzetközi szintű fellépése azon elvekre épül, amelyek létrehozását, fejlődését és bővítését vezérelték, és arra irányul, hogy ezek érvényesülését a világ többi részén is előbbre vigye; ezek az alapelvek a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan volta, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása.”

A Charta 16. cikkében emlegetett vállalkozás szabadsága az egyik legfontosabb jogelve az Európai Uniónak. Ez az alapvető szabadságjog szolgálja az Unió számos célját, mint például a foglalkoztatás, az életszínvonal vagy a versenyképesség növelését. A vállalkozás szabadsága összeköthető az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 49. cikke által megnevezett letelepedési szabadsággal⁴¹ és az 56. és 57. cikkben szereplő szolgáltatásnyújtás szabadságával⁴². Ezen szabadságok biztosítása azonban *nem korlátlan*. Az irányelv gazdasági célja szerint fontos az irányelv által szabályozott területen a tisztességes verseny feltételeinek megteremtése, a versenyképesség növelése, az erőfölény kialakulásának megelőzése. Ezek megvalósítása kiemelt célja az Uniónak. Azt azonban észre kell venni, hogy éppen ezek azok a célok, amelyek a vállalkozás szabadságának a határait jelenítik meg, és ezek érdekében van szükség a rövid híradáshoz való jog rendelkezésre bocsátásának módját, feltételeit, a híradás hosszát vagy az ellentételezést szabályozni. Ahogy több pontban már esett szó róla, a kizárólagos sugárzási joggal rendelkező médiaszolgáltatók erőfölénybe kerülnének a szabályozás nélkül, és ennek megakadályozása érdekében van szükség többek között az ellentételezés rendezésére is. Felhívánk a figyelmet a Bíróság által eldöntött Magill-ügyre⁴³, amely az első olyan eset volt, amikor a testület megállapította egy szellemi alkotások joga folytán keletkezett gazdasági erőfölényes helyzetben a visszaélést. Álláspontunk szerint ez az alapügyben is megáll, hiszen egy kizárólagos jogról – mint szellemi tulajdonról – van szó, az pedig, hogy az ellentételezés nem lenne korlátok közé szorítva, módon nyitna arra, hogy a jogosult visszaéljen erőfölényes helyzetével. Az is kapcsolódási pont a Magill-ítélettel, hogy egy meglévő fogyasztói igényt kíván az alperes kielégíteni, ami a jelen ügyben a közérdeklődéssel van alátámasztva. A rövid híradáshoz való jog biztosítása rendeltetése szerint nem arra hivatott, hogy a kizárólagos sugárzási joggal rendelkező csatorna ebből profitot szerezzen.

41 „Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos a valamely tagállam állampolgárainak egy másik tagállam területén történő szabad letelepedésére vonatkozó minden korlátozás. Ezt a rendelkezést azokra a korlátozásokra is alkalmazni kell, amelyek képviselőnek, fióktelepnek vagy leányvállalatnak egy tagállam valamely tagállamban letelepedett állampolgára által történő alapítására vonatkoznak.

A szabad letelepedés magában foglalja a jogot gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására, vállalkozások, így különösen az 54. cikk második bekezdése szerinti társaságok alapítására és irányítására, a letelepedés országának joga által a saját állampolgáira előírt feltételek szerint, figyelemmel a tőkére vonatkozó fejezet rendelkezéseire is.”

42 „Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik nem abban a tagállamban letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy.”

„A Szerződések alkalmazásában „szolgáltatás” a rendszerint díjazás ellenében nyújtott szolgáltatás, ha nem tartozik az áruk, a tőke és a személyek szabad mozgására vonatkozó rendelkezések hatálya alá.

Szolgáltatásnak minősülnek különösen:

- a) az ipari jellegű tevékenységek;
- b) a kereskedelmi jellegű tevékenységek;
- c) a kézműipari tevékenységek;
- d) a szabadfoglalkozásúként végzett tevékenységek.”

43 C-241/91. P. és C-242/91. P. sz. RTE és ITP kontra Bizottság, ún. „Magill” egyesített ügyek (EBHT 1995 I-00743)

Megállapítható, hogy kevésbé korlátozó előírás nem lenne alkalmas a célkitűzések eléréséhez, hiszen ha a rövid híradáshoz való jog biztosításának feltételei – így az ellentételezési rendszer - nem lennének deklarálva, akkor fennállna a potenciális veszélye annak, hogy más csatornák vagy nem jutnának hozzá ezekhez az információkhoz, vagy csak aránytalanul magas összegért.

7. Az irányelv és az átültető tagállami törvény

Az alperes végül fel kívánja hívni a figyelmet arra, hogy a tagállami törvény nincsen összhangban az irányelvvel. Az Európai Unió az általa megfogalmazott célkitűzéseket a tagállami jogok közelítésével próbálja elérni. Ennek egyik fő eszköze az irányelv. A tagállamoknak ezért összhangba kell hozniuk nemzeti jogukat a közösségi joggal. Ez jelenthet nemzeti jogforrás módosítását, hatályon kívül helyezését vagy új megalkotását.⁴⁴ Ennek során az alperes véleménye szerint Burgundia megsértette az uniós jogból eredő tagállami kötelezettségét, amikor a KTVJ 5. §-ának (4) bekezdésében megengedte az eltérést attól a rendelkezéstől, amely ellentételezésként csak a hozzáférés biztosítása során közvetlenül felmerült többletköltségek megfizetését írja elő. Az irányelv 15. cikkének (6) bekezdése ugyanis a következőket tartalmazza:

*„(6) Az (1)–(5) bekezdés sérelme nélkül a tagállamok jogrendszerükkel és joggyakorlatukkal összhangban biztosítják az ilyen rövid részletek rendelkezésre bocsátási módjainak és feltételeinek meghatározását, különösen bármilyen ellentételezési megállapodás, a rövid részletek maximális hossza, valamint azok közvetítésének időbeli korlátai tekintetében. **Ha ellentételezést írnak elő, annak összege nem haladhatja meg a hozzáférés biztosítása során közvetlenül felmerülő többletköltségek összegét.**”*

Tehát az irányelv nem enged eltérést, ugyanis azt mondja, hogy abban az esetben, ha a tagállamok ellentételezést írnak elő, akkor sem haladhatja meg ez az összeg a hozzáférés biztosítása során közvetlenül felmerülő többletköltségek összegét. Mivel a tagállami törvény nem áll összhangban az irányelvvel, így az nem is alkalmazható.

8. Következtetés

A fentiekre tekintettel úgy foglal állást az alperesi oldal, hogy az irányelv összeegyeztethető az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. és 17. cikkével, illetve az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez csatolt első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkével.

Kérjük a Bíróságot, hogy az alperesi oldal érveinek figyelembe vételével hozza meg döntését.

44 KECSKÉS László: *EU-jog és jogharmonizáció*. HVG-ORAC, Budapest, 2008, 612-649. o.

Forrásjegyzék

Jogforrások

Az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 49., 56. és 57. cikke

Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez csatolt első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke

Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. és 17. cikke

Az Európai Parlament és a Tanács 2008/95/EK irányelve (2008. október 22.) a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről, *HL L 299.*, 2008.11.8., 25-33. o.

Az Európai Parlament és a Tanács 2009/24/EK irányelve (2009. április 23.) a számítógépi programok jogi védelméről, *HL L 111.*, 2009.5.5., 16-22. o.

A Tanács állásfoglalása (2010. március 1.) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítéséről, *HL C 56.*, 2010.3.6., 1-4.o.

Az Európai Parlament 2010. szeptember 22-i állásfoglalása a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok belső piaci érvényesítésének megerősítéséről, *HL C 50 E*, 2012.2.21., 48-55. o.

Anti-Counterfeit Trade Agreement (ACTA)

Szellemi Tulajdon Világszervezetének 1996. december 20-án, Genfben aláírt Szerzői Jogi Szerződése, valamint Előadásokról és a Hangfelvételekről szóló Szerződése

Jogesetek

C-44/79. sz. Liselotte Hauer kontra Land Rheinland-Pfalz (EBHT 1979 03727)

C-241/91. P. és C-242/91. P. sz. RTE és ITP kontra Bizottság, ún. „Magill” egyesített ügyek (EBHT 1995 I-00743)

C-167/94. sz. ügy, Juan Carlos Grau Gomis és mások (EBHT 1995 I-01023)

C-368/95. sz. Vereinigte Familiapress Zeitungverlags- und Vertriebs GmbH kontra Heinrich Bauer Verlag (EBHT 1997 I-03689)

C-162/96. sz. A. Racke GmbH & Co. és a Hauptzollamt Mainz (EBHT 1998 I-03655)

C-200/96. sz. Metronome Musik ügy (ECR 1998 I-01953)

C-41/04. sz. Levob Verzekeringen BV és OV Bank NV kontra Staatssecretaris van Financiën (EBHT 2005 I-09433) - J. Kokott főtanácsnok indítványa

C-479/04. sz. Laserdisken ApS kontra Kulturministeriet (EBHT 2006 I-08089)

C-456/06. sz. Peek & Cloppenburg ügy (EBHT 2008 I-02731)

C-59/08. sz. Copad SA kontra Christian Dior couture SA, Vincent Gladel és Société industrielle lingerie (SIL) (EBHT 2009 I-03421)

C-403/08. sz. Football Association Premier League Ltd és társai kontra QC Leisure és társai és a C-429/08. sz. Karen Murphy kontra Media Protection Services Ltd egyesített ügyek (EBHT-ban még nem tették közzé) – J. Kokott főtanácsnok indítványa

C-46/10. sz. Viking Gas A/S kontra BP Gas A/S (EBHT-ban még nem tették közzé)

C-282/10. sz. Maribel Dominguez kontra Centre informatique du Centre Ouest Atlantique kontra Préfet de la région Centre (EBHT-ban még nem tették közzé) – V. Trstenjak főtanácsnok indítványa

C-140/10. sz. Greenstar-Kanzi Europe NV kontra Jean Hustin és Jo Goossens (EBHT-ban még nem tették közzé) - N. Jääskinen főtanácsnok indítványa

C-128/11. sz. Axel W. Bierbach, Insolvenzverwalter der UsedSoft GmbH kontra Oracle International Corp. (EBHT-ban még nem tették közzé) - Y. Bot főtanácsnok indítványa

T-198/98 sz. Micro Leader Business kontra Bizottság (EBHT 1999 II-03989)

T-306/01. sz. Ali Yusuf és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács (EBHT 2005 II-03533)

Malone v. UK, 8691/79, Judgment of 2 August 1984

Kruslin v. France, 11801/85, Judgment of 24 April 1990

Huvig v. France, 11105/84, Judgment of 24 April 1990

Pesti Központi Kerületi Bíróság 28. P. 92.501/2008/9. sz. ítélete

Hamburgi Tartományi Bíróság 315 O 343/06. számú ítélete

Szakirodalom

DUDÁS Ágnes: *Az érem két oldala: jogkimerülés illetve jogsértési szankciók*. Kézirat

HALMAI GÁBOR-TÓTH GÁBOR Attila: *Emberi jogok*, Osiris Kiadó, Budapest, 2008.

KECSKÉS László: *EU-jog és jogharmonizáció*. HVG-ORAC, Budapest, 2008.

LENKOVICS Barnabás: *Dologi jog*. Eötvös József Könyvkiadó, 2006.

Internetes források

<http://www.origo.hu/techbazis/20120213-az-europai-parlament-elnoke-is-biralta-az-actat.html>

<http://www.origo.hu/techbazis/20120425-adatvedelmi-aggalykokat-vethet-fel-az-internetes-kalozkodas-elleni-megallapodas.html>

<http://www.origo.hu/techbazis/20120222-legfelsobb-szinten-vizsgalja-az-eu-az-actat.html>

(utolsó belépés: 2012. 04. 27.)